

спрямувати процес самопідготовки до занять у потрібному руслі. Вони містять повну інформацію про кожне з практичних занять: актуальність теми, конкретні цілі заняття, базові знання, необхідні для вивчення даної теми, завдання для самостійної роботи під час підготовки до занять, зміст теми, питання для самоконтролю і списки рекомендованої літератури (основної та додаткової).

Методичні рекомендації розроблені для студентів медичного і стоматологічного факультетів трьома мовами: українською, російською та англійською, що дозволяє вільно користуватися ними вітчизняним, і іноземним студентам.

Інформація з висвітлення окремих складних питань оперативної хірургії та топографічної анатомії також відображена на сайті кафедри у вигляді окремих електронних джерел. Кожен такий файл містить структурований навчальний матеріал, зміст якого надає студенту теоретичні відомості з даної теми та наочні матеріали (навчальні таблиці, рисунки, мікрофотографії тощо).

Оскільки в навчальному процесі важливе місце продовжують посідати лекції, значну увагу приділено і висвітленню лекційного матеріалу. На сайті кафедри в повному обсязі представлено лекційний курс для студентів медичного і стоматологічного факультетів. Лекційний матеріал був підготовлений найдосвідченішими викладачами кафедри. Поряд із класичними відомостями з оперативної хірургії та топографічної анатомії, значної уваги надано сучасним відомостям щодо оперативної техніки та результатів останніх анатомічних досліджень.

Для дистанційного навчання використовувати сайт кафедри з успіхом можуть і лікарі-інтерни. Для лікарів-інтернів різних хірургічних спеціальностей, навчальними програмами для яких передбачено вивчення клінічної анатомії та оперативної хірургії, викладачами кафедри розроблені навчально-методичні матеріали, які розміщені на офіційному сайті кафедри. Вони спрямовують позааудиторну роботу молодих спеціалістів під час підготовки до занять, навчають послідовно діяти в максимально наближених до реальності умовах.

Отже, використання сучасних технологій управління навчальним процесом з оперативної хірургії та топографічної анатомії є нагальною потребою сьогодення, що, на нашу думку, сприяє творчій самореалізації особистості студентів-медиків, отриманню ними додаткових знань, глибшому засвоєнню матеріалу, виробленню власної точки зору, кращій професійній підготовці.

Список використаної літератури

1. Горшунова Н.К. Инновационные технологии в подготовке врача в системе непрерывного профессионального образования. / Н.К. Горшунова // Фундаментальные исследования. - 2009. - №2 - С. 86-88.
2. Сучасні методи практичної підготовки лікарів-інтернів з оперативної хірургії та топографічної анатомії / О.М. Проніна, М.М. Коптев, С.І. Данильченко [та ін.] // Кредитно-модульна система організації навчального процесу у вищих медичних (фармацевтичному) навчальних закладах України на новому етапі: матеріали X ювіл. Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (Тернопіль, 18-19 квіт. 2013 р.). - Тернопіль : Укрмедкнига, 2013. - С. 487-488.
3. Використання інноваційних технологій при вивченні оперативної хірургії та топографічної анатомії / О.М. Проніна, С.І. Данильченко, О.Ю. Половик [та ін.] // Інноваційні інформаційні технології у вищій медичній освіті: матеріали наук.-практ. конф. з міжнар. участю. - Полтава, 2012. - С. 34-35.
4. Садуакасова Г.М. Использование современных информационных технологий для оптимизации учебного процесса Г.М.Садуакасова, А.Б. Мысеке, К.С. Бекенаева // Вестник КазНМУ. Спец. вып., 25-26 мая 2012. - С. 259-262.
5. Формирование клинического мышления у студентов на кафедрах оперативной хирургии в современных условиях: материалы Всеросс. учеб.-метод. конф. - Пермь, 2000. - 202 с.

ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ПРЕЗЕНТАЦІЙ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ НАВЧАННЯ

Риболов О.В., Іваницька О.С., Іваницький І.О., Буханченко О.П.

ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія»

Автори доводять, що мультимедійні презентації дозволяють урізноманітнити форми подання навчального матеріалу, розширити можливості застосування інтерактивного навчання та підвищити мотивацію студентів до пізнавальної діяльності.

Ключові слова: інноваційні технології, мультимедійна презентація.

У сучасних умовах для модернізації медичної освіти України надзвичайно актуальним є впровадження в навчальний процес вищих навчальних закладів інноваційних технологій. Зокрема, зростання кількості навчального матеріалу та брак навчального часу диктують надзвичайно активне використання новітніх технологій, які б дозволили підвищити інформативність та ефективність заняття. Загальновідомо, що ефективність слухового сприйняття інформації становить 15%, зорового - 25%, а їх одночасне включення в процес навчання підвищує продуктивність сприйняття до 65% [1,2]. На нашу думку до найрезультативніших форм викладення навчального матеріалу, в першу чергу, необхідно віднести мультимедійні презентації, застосування яких значно полегшує процес навчання шляхом реалізації принципу наочності.

Мультимедійна презентація - це логічно пов'язана послідовність слайдів, об'єднана однією тематикою

кою і загальним принципом оформлення. Таке поєднання комп'ютерної анімації, графіки і відео у вигляді комп'ютерних слайдів дозволяє інтенсифікувати навчально-пізнавальну діяльність студентів за рахунок чіткої структуризації матеріалу занять, збільшення його динамізму, виразності та доказовості [3].

Підготовка презентації до заняття - копітка, але надзвичайно корисна робота, тобто викладач, який працює з мультимедійними технологіями, постійно підвищує свою методичну майстерність. Зміст цієї діяльності, що набуває творчого технологічного характеру, вимагає від нього постійного оновлення своїх знань і професійного зростання, а саме це і є однією з головних умов підвищення якості знань студентів. Відбір матеріалу для презентації має відповідати принципам науковості, доступності, наочності. Проте, для того щоб презентація досягала навчальних цілей, окрім традиційних методичних вимог, при створенні та використанні презентації в навчальному процесі необхідно дотримуватися низки специфічних (що належать саме до електронного продукту) правил її побудови й оформлення. З метою підвищення результативності занять автор має дотримуватися низки навчально-методичних і психолого-ергономічних вимог до мультимедійних презентацій. Під час проектування електронної презентації викладачу важливо чітко відбирати навчальний матеріал, адаптуючи його до рівня підготовки студентів, та належним чином структурувати інформацію на екрані. Крім того, необхідною умовою підготовки ефективної презентації є врахування вимог, які передбачають дотримання оптимальної кількості слайдів, підбір вдалого фону слайдів і розміру шрифту, врахування психологічного впливу кольорів.

Одним із найбільш складних завдань при створенні мультимедійної презентації є вирішення логічного конфлікту між бажанням викладача надати слухачам найбільш повний обсяг інформації та обмеженою кількістю відведеного часу. Варто враховувати, що мовні якості електронного тексту в презентаціях мають значно відрізнятися від відповідних характеристик друкарського варіанту. Тому слід використовувати переважно чіткі лаконічні фрази, орієнтуючись на зрозумілість викладу і зацікавленість студентів. Оскільки людина здатна, як свідчать дослідження психологів, одночасно запам'ятати близько 7 об'єктів на слайді, то зрозуміло, що дуже важливо не перевантажити слайд надмірною кількістю інформації. На перегляд одного слайда слід відводити стільки часу, щоб студенти могли сконцентрувати увагу на зображенні. Недосконалі презентації, в яких мають місце зловживання спецефектами і надмірними обсягами інформації, можуть відволікати увагу студентів від сприймання основного матеріалу.

Сучасні комп'ютерні програми забезпечують можливість простого і зручного дизайну слайдів із широким вибором фонів і шрифтів. При створенні мультимедійних слайдів у викладача часто виникає бажання використовувати найбільш барвисті види оформлення і яскраві кольори. Однак, як показує досвід, найкращу видимість текстової інформації та ілюстрацій забезпечує світлий фон і темний колір шрифту тексту. Наприклад, червоні тони фону на слайдах, як відомо, сприймаються «агресивно», крім того, на такому фоні важко читається текстова інформація. Зазвичай у одній презентації використовують один вид фону, проте окремі слайди можна виконати в іншому, наприклад, контрастному кольорі, що забезпечить активізацію уваги слухачів. Найкращу видимість текстової інформації на слайдах зазвичай забезпечують прості шрифти без графічних прикрас. Розмір шрифту, як правило, підбирається залежно від завантаженості слайда текстовою інформацією. Тим не менш, найкращу видимість можна забезпечити при розмірі шрифту основного тексту не менше 26-28, а заголовків - 36-44.

Використання в слайдах мультимедійної лекції ілюстрацій різних типів надає надзвичайно широкі можливості, оскільки може забезпечити не тільки візуальне сприйняття інформаційного матеріалу, а і підвищення інтересу слухачів до представленої інформації. Графічні зображення з елементами руху доцільно застосовувати для посилення зорового сприйняття найважливіших питань та для демонстрації розвитку процесу в часі.

Мультимедійна презентація може використовуватися в різних навчальних ситуаціях: як під час розбору навчального матеріалу, так і при узагальненні та його закріпленні. Включення в презентацію завдань, тестів, питань різних рівнів складності дозволяє здійснювати якісний контроль знань. Саме ці можливості презентацій доцільно використовувати в підготовці студентів до ліцензованого іспиту «Крок-2. Стоматологія». При виникненні ситуації утруднення сприйняття змісту завдання є можливість неодноразового повернення до потрібного слайда, для уточнення або роз'яснення, а показ на екрані правильної відповіді сприяє кращому запам'ятовуванню завдяки синергізму слухового і зорового аналізаторів.

Отже, мультимедійна презентація дає широкі можливості демонстрації слухачам інформації різних типів, як текстової, так і аудіо-візуальної, дозволяючи досягти принципово нової якості дидактичного навчання. Використання мультимедійних презентацій забезпечує високу результативність сприйняття навчального матеріалу, підвищення комплаєнтності слухачів до наданої інформації, зростання емоційної та професійної зацікавленості, що є одним із найважливіших завдань удосконалення навчального процесу. Відтак, суть позитивного ефекту презентації полягає в реалізації принципу наочності, стимулюванні запам'ятовування навчального матеріалу, усвідомленні сутності явищ і процесів, що вивчаються, концентрації уваги завдяки віртуальній різноманітності, збільшенні обсягу інформації та підвищенні якості її викладу.

Мультимедійні презентації дозволяють урізноманітнити форми подання навчального матеріалу, розширити можливості застосування технологій проблемного й інтерактивного навчання, а також підвищити мотивацію студентів до пізнавальної діяльності.

Список використаної літератури

1. Кушнер М. Презентация для «чайников» / М. Кушнер. - М., 2007. - С. 15-22.
2. Руэ Д. Искусство презентации / Д. Руэ. - М., 2006. - С. 382-384.
3. Ткаченко И.С. Создание электронных презентаций / И.С. Ткаченко, О.В. Антропова. - М.: Бином-Лаборатория, 2004. - С. 3-7.

НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА СТУДЕНТІВ І РОЛЬ ВИКЛАДАЧА В СИСТЕМІ ЇЇ СТАНОВЛЕННЯ

Риболов О.В., Іваницька О.С., Іваницький І.О., Гаврильєв В.М.

ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія»

Автори доводять необхідність упровадження в навчальний процес вищих медичних закладів студентської науково-дослідної роботи, яка є одним із найважливіших засобів формування висококваліфікованих фахівців.

Ключові слова: науково-дослідна робота, студент, викладач.

Модернізація системи вищої освіти України, що відбувається у зв'язку з її входженням до європейського освітнього простору, полягає в зміні пріоритетів та вимог до підготовки кадрів. Студент має перетворитися з пасивного споживача знань, що передаються йому викладачем, на активного їх здобувача. Саме тому Державною національною програмою «Освіта. Україна ХХІ століття» як головне завдання був проголошений перехід від масового навчання до індивідуального на основі самостійної роботи студентів, нових форм і методів активізації навчальної діяльності, де науково-дослідна робота студентів розглядається як суттєвий компонент підготовки висококваліфікованих спеціалістів. Відтак розвиток вітчизняної системи вищої освіти висуває нові вимоги до професійного рівня випускників, як повинні володіти високим фаховим (науковим і методичним) рівнем, сучасним світоглядом, бути готовими до використання вже здобутих знань та засвоєння нової інформації, вміти працювати за новою системою подання інформації [5].

“У провідних зарубіжних країнах, - стверджує віце-президент Йоркського університету Еді Кемплер - студенти навчаються не лише в аудиторії, а й реалізують проекти, які допомагають їм набути професійних та наукових навичок. Університети активно беруть участь у науково-дослідній діяльності країни. Нині їхня частка становить близько 20% з усіх наукових розробок у США та Франції, в Канаді ця частка взагалі сягає 40%. Вагомий доробок у науковій дослідженні названих країн вносять студенти” [3].

У цьому контексті слушною є думка Л. Кондрашової про те, що модернізація професійної підготовки у вищій школі неможлива без оновлення її структурних елементів та системи управління освітнім процесом у цілому. Ці зміни мають реалізувати особистісно-гуманітарний характер навчальної інформації системне бачення професійної діяльності, педагогічне діагностування і педагогічний моніторинг, становлення активної професійної позиції і творчого стилю діяльності, формування рефлексивної і комунікативної культури; засвоєння методики творчої роботи й інноваційної діяльності; розвиток професійних здібностей [2].

Науково-дослідна робота студентів - важлива складова професійної підготовки. Вона передбачає навчання студентів методології та методиці дослідження, систематичну участь у дослідницькій діяльності, оволодіння технологіями і вміннями творчого підходу до розв'язання наукових проблем. Її організація має виходити з принципу єдності цілей, форм і методів навчальної, наукової і виховної роботи що реалізуються в аудиторний та позааудиторний час. Основними завданнями науково-дослідної роботи студентів є розвиток творчого й аналітичного мислення, розширення наукового кругозору; прищеплення стійких навичок самостійного наукового пошуку; підвищення якості засвоєння знань; вироблення вміння застосовувати теоретичні знання і сучасні методи наукових досліджень у практичній діяльності [1]. У процесі науково-дослідної роботи студенти опановують науковим методом мислення, пі- знання, поглиблено і творчо засвоюють програмний матеріал із різних дисциплін, заглиблюються в проблеми медичної науки і практики. Ефективність наукової роботи зі студентами залежить від правильно побудови взаємовідносин між керівником і виконавцем. Перш за все, запорука успіху полягає в толерантності та демократичності цих відносин. Викладач не може нав'язувати свої погляди на наукову проблему та напрями її розв'язання, обмежувати наукові інтереси студента. Він має тільки вказати шлях, окреслити горизонт, запропонувати методи наукового пошуку. Керівники наукових робіт студентів мають сприяти їх активній участі у наукових конференціях та публікації наукових здобутків. Мистецтво керівництва науково-дослідною роботою студентів є органічною складовою професіоналізму викладача, який повинен мати нестандартний погляд, володіти глибоким аналітичним мисленням, відзначатися етикою в спілкуванні, мати дар вести за собою молодих науковців не силою наказів чи вла